

Medlemmerne til 4 pCt., da 1 pCt. i Ad-
ministrationsomkostninger nok vil vise sig
fuldstændig tilstrækkelig. Naar det er Lov-
forslagets Hensigt at skaffe Landbruget bil-
lige Driftslaan ved Statens Hjælp, saa
skalde Staten ogsaa yde nogen Hjælp, og
den Hjælp, jeg her har paapeget, forekom-
mer mig ikke at være for stor. Den vil kun
andrage knap 200,000 Kr., og kun een Gang for
alle. — Med Hensyn til Foreningernes Stør-
relse eller Omraade er der ikke her foreslaaet
noget bestemt, og det tror jeg ogsaa er rig-
tigt. Forbilledet for dette Lovforslag har
særlig været de Raiffeisenke Laanekasser i
Tyskland, men disse Kassers Omraade er
meget indskrænket, da de kun maatte omfatte
et eller højest to Sogne; et saadant Omraade
her i Landet tror jeg nok vilde være for
lille. Derimod tror jeg heller ikke, det vilde
være heldigt, at saadanne Foreninger saa alt
for stort et Omraade, thi efterdi de have
solidarisk Ansvar over for hinanden, vil det
jo være nødvendigt for Bestyrelserne, at de
have nogenlunde godt Kendskab til dem, de
optage i Foreningerne. Der er her i Be-
mærkningerne peget paa, hvorledes disse
Foreningers Omraade kunde tænkes, og der
er anført, at de kunne tænkes dannede ved
Landhoforeningerne og Kvægavlforeningerne
og lignende Foreninger. Jeg vil her tillade
mig at pege paa et andet Punkt, som jeg
tror vilde vise sig mere heldigt, det er nem-
lig Andelsmejerierne. Jeg tror netop, det
var det rigtige Omraade for saadanne For-
skudsforeningers Oprettelse, og de vilde have
ikke saa faa Fordele, da vi der kende hin-
anden nøje og vide bestemt, hvor mange
store Kreaturer ethvert Medlem har. Det
kunde ogsaa tænkes, at det solidariske Ansvar
vilde blive mindre, naar vi havde Mejerierne
til Grundvold, end paa andre Omraader
derved, at det Tab, der kunde falde paa
hvert enkelt Medlem, muligvis kunde dækkes
ved Salg af hans Mælk, og saaledes kunde
der tænkes flere Forhold, hvor jeg tror,
det kunde være ret heldigt. Ganske vist have
vi jo ved Realisationen af denne Tante i
Tyskland den Ulempe, at der i hvert Sogn
er en hel Del Lodsjeere, som ikke ere eller
kunne blive Medlemmer af saadanne Andels-
mejerier, fordi de bo paa Hedelodder, hvor
de ingen Vej have, saa ingen Vogne kunne
komme derud. Mange Gange have de en
halv Fjerdingvej ud til den Vej, paa hvilken
Mælkevognen kører; det kunne de ikke være
tjente med, og derfor kunne de ikke være Mem-
ber af Andelsmejerierne. Tænke vi os nu For-
holdet ordnet saaledes, at Foreningernes Om-
raade var baseret paa Andelsmejerierne, skalde
der dog aabnes Afgang for disse Lodsjeere

til at blive Medlemmer af saadanne For-
eninger, men det var vel ogsaa muligt. — I
det hele skal jeg takke Ministeren for Frem-
læggelsen af dette Lovforslag. Det har for
mig ikke lille Betydning, og det har den
Fordel, at det er kort, men dog klart affattet,
ligesom jeg ogsaa tror, at det vil kunne
komme til at virke heldigt i flere Retninger.
Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbe-
fale Forslaget til Folketingets Velvilje.

Blem: Det foreliggende Forslag er
jo et Forsøg paa at omplante paa dansk
Grund de tyske Laaneinstitutioner; i Moti-
verne staar der endogsaa her anført, at man
væsentligst har haft de saakaldte Raiffeisenke
Laanekasser, der have vundet saa stor Ud-
bredelse og Anerkendelse i Tyskland, som
Forbilledet. Jeg tror ogsaa, at det er et
Forsøg, som kan komme til at gøre Nytte i
det praktiske Liv, hvis vi kunde faa disse
Forskudsforeninger oprettede. Men det vil
jo bero paa, hvorledes disse ville og kunne blive
modtagne. Her i Landet har jo Realkredit-
tens Anvendelse udviklet sig paa andre
Maader end her er foreslaaet. Vi have
ikke mindre end et Dusin Kreditforeninger
her i dette Land, og de have udløst, tror
jeg nok, saadant noget som mellem 6 à 700
Millioner Kr., efter hvad man kan se af
de sidste Aars Regnskaber. Disse Foreninger
have den Fordel, at de lave deres Penge
selv i Form af Udstedelse af Obligationer,
og der har til Dato ikke været Mangel paa
Købere til disse Obligationer. Der er alt-
saa Penge nok, blot man har Sikkerhed at
byde, og disse Foreninger have ogsaa den
Fordel, at de have været særdeles godt be-
styrede. De have saa godt som ikke bragt
noget Tab, og da de sthyres af Debitorerne
selv gennem deres Generalforsamlinger, har
det ogsaa vist sig, at de have benyttet sig af
Konjunkturerne og ved den ene Konvertering
efter den anden faaet Renten sat ned saa
langt, som man har kunnet faa den i For-
hold til Konjunkturerne paa Pengemarkedet.
Og foruden disse Kreditforeninger have vi
jo ogsaa Sparekasserne, hvor Folk kunne
gaa hen og sætte deres Sparepenge ind lige-
ned til en Krones Penge. Alle disse mange
Bække smaa have ført til den store Aa, som
Sparekasserne nu ere blevne til her i Landet,
og det drejer sig her om et lignende Beløb,
som for Kreditforeningernes Vedkommende,
nemlig omkring 600 Millioner Kr., der ere
fattede ind i Sparekasserne. Men Spare-
kasserne have snarere haft en Tendens til
at holde Renten oppe her, fordi de have
skullet se at skaffe saa høje Renter som muligt
til Sparerne. Men de have dog virket til